

Et par løse tanker I begyndelsen af Børneåret 1979

af seminarielærer Jørgen Pjetturson, Socialpædagogisk Skole i Nuuk

Jeg har i løbet af min 17-årige lærergering mødt mange børn og unge både i Grønland og Danmark. Jeg har oplevet hverdagen med mange børn og unge, mange timer hver dag – jeg har studeret pædagogik og psykologi – oplevet praktisk pædagogik – studeret politiske ideer og deres praktisering i forbindelse med undervisnings- og skolesituationen. Jeg føler, at jeg burde have en hel del viden og erfaring omkring børns og elevernes situation – det har jeg vel også. Men det er som om, problemet virker diffust – og jeg tror bare, at jeg ikke er den eneste, der mener sådan. Og det er vel netop dér, hunden er begravet. Og vi må grave hunden op – for børnenes skyld. Lad os tænke som børnene: hunden er ikke død – problemet skal løses.

Redaktionen håber på at få mange korte indlæg – så lad mit bidrag være kort og knapt. Jeg mener, at vi bør bruge børneåret i Grønland – i overensstemmelse med ideens ånd – til at forbedre vilkårene for børnenes opvækst.

Lad os for det første skabe *debat* – en bred debat – *omkring opdragelse*, dens betydning og problemerne omkring opdragelse. Lad os gøre opdragelsen til

samtaleemne blandt forældre og kommende forældre. Lad os håbe, at forældrene bliver mere bevidste i omgangen med deres børn – ved at gøre emnet opdragelse som noget man i hverdagen åbent kan tale sammen om – også sammen med bekendte og andre mennesker.

Lad os for det andet skabe *debat omkring institutionerne for førskolebørn* – hvordan vil vi udnytte dem for fremtiden? Kan vi ikke finde en mere acceptabel børnepolitik? Indførelse af børnehaver har fundet sted af pædagogiske grunde – i følge Grønlandskommissionensbetænkning af 1950.

Kan vi ikke udbygge kommissionens ideer – og korrigere en del af dem og gøre vore børnehaver og vuggestuer til støtteforanstaltninger for forældrenes og samfundets opdragelse af børn og opvoksne samfundsborgere. Børnene bør i disse institutioner have mulighed for at vokse op og udvikle sig på bedste måde – det vil sige: i overensstemmelse med de betingelser, samfundet vil kræve af dem senere som borgere. Disse tanker udelukker slet ikke et valg til at bruge en metode, som er anderledes end den, europæerne har valgt – den optimale udnyttelse

Fot.: Keld Hansen.

i forbindelse med en gruppe i den alder, klienterne befinder sig på i øjeblikket. Vi skal have inspiration fra Europa og lære af de europæiske erfaringer, også omkring forsorgsarbejde i samfundet – men man skal bare være kritisk. Den optimale udnyttelse af mulighederne i forbindelse med at have en bestemt gruppe under forsorg – f. eks. børnehavebørn – er skøn, men har man tænkt på, at den kan være med til at undergrave samhørigheden blandt borgerne? – der kan skabes en kløft mellem generationerne. De enkelte grupper kan tænke som så: Vi hører kun til en bestemt gruppe i samfundet – vi får tilfredsstillende af vore behov i gruppen! – At få de forskellige grupper i samfundet: børn, de unge, de arbejdende voksne og de gamle (pensionisterne) – til at føle hensyntagen til de andre grupper i samfundet må nødvendigvis modarbejde generationskløfter og fremmedgørelse. Er det ikke værd at tilbagekalde *innimiginneqatigiinneq* – hensynsfuldhed over for *iooqatigiit* – medmennesker?

For det tredje kunne jeg godt ønske mig, at vi prøver på at *klare tosprogethedsproblemerne i skolen* bedre, end

vi gør i dag. Vi må tænke på, at et samfund, der mangler ressourcer, får hjælp udefra. Vi har i Grønland fået hjælp i form af lærere, ideer og penge fra Danmark, men jeg er bange for, at vor mangel på ressourcer og den hjælp vi har fået af den grund – vor higen efter vore børns cognitive udvikling for at kunne blive landets gode ressourcer – er blevet betalt dyrt af børnene selv! – Det er dyrt at betale noget med en del af sin personlighed – med en del af sin identitet!

Lad os studere hvilke fejl, vi har begået i de sidste 30 år for at gøre grønlændere tosprogede – og studere lidt om pædagogikkens teori om interferens m. v. – Eller skal vore børn betale samfundets fejltagelser?

Skal vi ikke bruge børneåret her i Grønland bl. a. til at

- 1) igangsætte debat om opdragelse i hjemmene,
- 2) diskutere om børnehavernes betydning inden for opdragelse
- 3) diskutere om skolens rolle omkring sprogundervisning og undervisningssituationen i det hele taget . . .

Piatsu.